

Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
DG Milieu en Internationaal
T.a.v. [REDACTED]

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Leefomgeving en
Wonen

Den Haag
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

[REDACTED]
Senior-Adviseur

M +31(0)6- [REDACTED]
[REDACTED]@ILenT.nl

Datum 24 januari 2019
Betreft HUF toets Besluit beheer Verpakkingen

Ons kenmerk
ILT-2019/1836

Uw kenmerk
IenW/BSK-20181274717

Geachte [REDACTED] beste [REDACTED]

Op 17 december 2018 heeft de ILT van u een verzoek ontvangen voor het uitvoeren van een HUF-toets op de wijziging van het Besluit beheer verpakkingen 2014.

De wijziging omvat een recyclingdoelstelling voor kleine plastic flessen en een aanpassing van de artikelen over statiegeld op drankverpakkingen. Deze HUF-toets beschrijft van voorgenomen wet- en regelgeving wat de gevolgen voor de uitvoering en de handhaving zijn en geeft de mate van fraudebestendigheid weer. Hieronder staan de algemene bevindingen weergegeven en in de bijlage zijn de gedetailleerde opmerkingen per artikel in de wettekst opgenomen.

Voor het **statiegeldsysteem** wordt alleen de rol van de producent en importeur beschreven in het Besluit en er is gekozen om niet alle spelers in de keten (zoals ook de distributeurs) te beschrijven met hun rollen en verantwoordelijkheden. Het statiegeldsysteem, bedoeld om de kleine plastic flessen weer retour te krijgen en vervolgens te recyclen, wordt hierdoor niet volledig bestreken.

De huidige wettekst biedt voor de handhaafbaarheid en de uitvoerbaarheid mogelijkheden maar vormt geen waarborg voor de doeltreffendheid van het totale systeem. De werking van het systeem hangt ook af van de schakels na de producent en importeur. Deze schakels zijn de distributie, het gebruik en de retourfaciliteiten. De werkwijze wordt in een convenant vastgelegd maar het toezicht hierop en de rol van de ILT hierbij is onduidelijk.

Voor het **recycling percentage** is aangesloten bij het huidige besluit en dat levert geen opmerking voor de handhaafbaarheid op. De ILT zal de komende periode controleren of de recyclingnorm van 90% wordt behaald. Het is wenselijk om de ervaring die de komende periode wordt opgedaan te gebruiken voor het definitieve controlemoment in 2020.

Als na dit controlemoment blijkt dat het recycling percentage niet gehaald wordt dan wil ik graag in gesprek over de rol van de ILT in het toezicht op het dan in te voeren statiegeldsysteem en de benodigde capaciteit daarvoor.

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Leefomgeving en
Wonen

Graag ontvang ik van u een reactie op deze HUF-toets, alsmede een definitieve versie van het Besluit.

Datum
11 januari 2019

Hoogachtend,

Ons kenmerk
ILT-2019/1836

De Inspecteur-Generaal Leefomgeving en Transport,

BIJLAGE: opmerkingen per wetsartikel

BIJLAGE HUF toets januari 2019

Opmerkingen per wetsartikel

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Leefomgeving en
Wonen

Artikel 6a

De producent of importeur die drank in een plastic fles met een inhoud van minder dan 1 liter in Nederland in de handel brengt, draagt er zorg voor dat per kalenderjaar ten minste 90 gewichtsprocent van het totaal van de door hem in dat kalenderjaar in Nederland in de handel gebrachte flessen met een inhoud van minder dan 1 liter, wordt gerecycled.

Datum
11 januari 2019

Ons kenmerk
ILT-2019/1836

ILT

Door het opnemen in een apart artikel en niet in te voegen kan de indruk ontstaan dat artikel 6 lid 1 met algemene recyclingdoelstellingen niet ook van toepassing is op kunststof flesjes

Geadviseerd wordt om het woord 'plastic' te vervangen door kunststof zoals ook in het besluit wordt gebruikt.

De kleine plastic flessen maken onderdeel uit van de groep 'kunststof verpakkingen', de ILT adviseert om dat ook als zodanig te benoemen in het Besluit.

Artikel 12

1. De producent of importeur die water of frisdrank in een plastic fles met een inhoud van minder dan 1 liter in de handel brengt, brengt op die fles statiegeld in rekening.
2. De in het eerste lid bedoelde fles wordt na gebruik, met terugbetaling van het statiegeld, ingenomen door de producent of importeur die de in het eerste lid bedoelde fles in de handel heeft gebracht.
3. De kosten voor handelingen in het kader van de uitvoering van de in het eerste en tweede lid bedoelde verplichtingen, komen ten laste van de in het eerste lid bedoelde producent of importeur.

ILT

1. Geadviseerd wordt om producent of importeur te vervangen door 'eenieder die een drank in een verpakking ter beschikking stelt aan een ander' Zie toelichting blz 10 onder F.

Een standaard minimumbedrag voor statiegeld is het overwegen waard om de prikkel groot genoeg te maken en het in de praktijk makkelijker te maken met één bedrag. Dit moet ook op het etiket terug te vinden zijn, dat is het bestaande artikel 15.

2. Er staan in het artikel geen bepalingen over waar die fles moet worden ingenomen. Een fles moet nu uitsluitend worden teruggenomen door degene die hem in de handel heeft gebracht (dat betekent dat verkooppunten zoals winkels, benzinetankstations et cetera dus niet hoeven zorg te dragen voor de terugname. Er zou gedacht kunnen worden aan bepalingen voor de distributeurs.

Artikel 13

Vervalt

ILT

In artikel 13 stonden een aantal uitzonderingsbepalingen voor statiegeld. Dat betrof o.a. verpakkingen die direct voor verkoop worden gevuld, (dat zijn de flesjes die bij de AH, Jumbo etc. ter plekke met vers sinaasappelsap worden gevuld) en de verpakkingen van 1 dl of kleiner. Op genoemde verpakkingen moet nu dus ook statiegeld worden geheven

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Leefomgeving en
Wonen

Datum
11 januari 2019

Ons kenmerk
ILT-2019/1836

Nota van toelichting

3. Recyclingdoelstelling

Naast de genoemde doelstelling voor het reduceren van zwerfafval van kleine plastic flessen, geldt hierbij als belangrijke overweging dat voor deze stroom een markt voor hoogwaardig hergebruik bestaat. Mits op een goede manier ingezameld en voor recycling aangeboden, kent plastic afkomstig van flessen een positieve marktwaarde en kan het in nieuwe flessen worden toegepast.

ILT

Toevoegen: een statiegeldsysteem heeft als grote voordeel heeft dat er een schone stroom kunststof apart gehouden wordt en daardoor hoogwaardiger kan worden verwerkt.

4. Statiegeld

Teneinde op het moment van inwerkingtreding van de statiegeldartikelen duidelijkheid te hebben over het aantal en de soort van locaties waar kleine statiegeldflessen kunnen worden ingeleverd, zullen tussen de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en producenten en importeurs nadere afspraken worden gemaakt. Deze afspraken worden vastgelegd in een convenant.

Producenten en importeurs hebben de mogelijkheid gezamenlijk uitvoering te geven aan de statiegeldverplichtingen. De verwachting is dat hiervoor wordt gekozen en dat door hen een uitvoeringsorganisatie zal worden aangewezen die het statiegeldstelsel zal operationaliseren.

Producenten en importeurs zijn verplicht jaarlijks verslag te doen van de verplichtingen. Hieraan worden ook de verplichting met betrekking tot statiegeld toegevoegd. Deze rapportage is de basis van handhaving door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), zoals dat voor de bestaande doelstellingen reeds praktijk is.

ILT

Algemene opmerking: het valt op dat het statiegeld op grote flessen en statiegeld op kleine flessen niet hetzelfde is geregeld. De ILT kan alleen een rol spelen bij statiegeld op kleine flessen en niet bij statiegeld op grote flessen.

De vraag is welke rol de ILT heeft bij het toezien op het convenant tussen de Staatssecretaris en de producenten en importeurs. Nu wordt dat in het midden gelaten. Een deel van de afspraak van het statiegeldsysteem 'verdwijnt' in dit convenant. Dit is voor de handhaafbaarheid niet wenselijk.

Het is niet bekend hoe de verslaglegging eruit ziet voor statiegeld omdat dit nu niet in werking is. Er moet derhalve een formulier Verslaglegging en dergelijke worden toegevoegd.

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Leefomgeving en
Wonen

Het is onjuist dat handhaving wordt vergemakkelijkt door de verplichting van statiegeld neer te leggen bij producenten/importeurs.

Datum
11 januari 2019

Ons kenmerk
ILT-2019/1836

6. Gevolgen

De statiegeldverplichtingen worden thans specifiek neergelegd bij producenten en importeurs. Dit verlaagt eveneens de last voor het bedrijfsleven bij invoering van statiegeld ten opzichte van de oorspronkelijke verplichting die gold voor alle spelers in de aanleverketen.

ILT

De oorspronkelijke verplichting is nooit in werking getreden dus dit betreft een fictieve lastenverlaging waardoor wel het inzicht in de werking van het systeem door wordt beperkt. Het vergoot ook de kans op zwerfafval omdat men statiegeldflesjes moet bewaren tot bij een punt waar ze wel kunnen worden ingeleverd

7. Inwerkingtreding

Te zijner tijd kan in overleg met producenten en importeurs besloten worden over een redelijk geachte invoeringstermijn.

ILT

Geen concrete afspraak

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel F

Met dit artikel wordt een nieuwe bepaling in artikel 12 ingevoegd. Daarmee vervalt de oude bepaling die de grondslag vormde voor een statiegeldstelsel voor alle soorten drankverpakkingen en waarbij eenieder die drank aan een ander ter beschikking stelt, de normadressaat voor het statiegeldstelsel vormde.

Met de tekst van artikel 12 zoals die luidt na inwerkingtreding van dit besluit wordt slechts één categorie van verpakkingen aangewezen waarvoor een statiegeldstelsel kan worden ingevoerd en zijn producenten en importeurs die water of frisdrank in plastic flessen met een inhoud van minder dan 1 liter in de handel brengen hiervoor de normadressaat en verantwoordelijk voor de financiering daarvan.

Op grond van het eerste lid en tweede lid zijn deze producenten en importeurs verplicht om op het moment dat zij water of frisdrank in kleine plastic flessen voor het eerst op de markt brengen, statiegeld te heffen en de verpakking na gebruik, onder terugbetaling van het statiegeld, weer in te nemen.

Op grond van het derde lid zijn zij verplicht om alle kosten verbonden aan de uitvoering van het statiegeldstelsel voor hun rekening te nemen. Het expliciet opnemen van deze financiële verplichting verduidelijkt dat het eventueel

doorbelasten van kosten verbonden aan bijvoorbeeld de inname van statiegeldflesjes aan bijvoorbeeld innamepunten, niet de bedoeling is.

De in het eerste lid van dit artikel opgenomen verplichting tot het heffen van statiegeld op kleine plastic flessen voor water en frisdrank richt zich uitsluitend tot producenten en importeurs en niet tot bijvoorbeeld een wederverkoper, zoals een kiosk, die de kleine plastic fles met water of frisdrank heeft ingekocht bij een producent of importeur. Het is aan deze wederverkoper om te beslissen of hij het door hem aan de producent of importeur betaalde statiegeld doorberekend aan de consument of niet.

De in het tweede lid opgenomen verplichting van inname na gebruik onder uitbetaling van het statiegeld richt zich eveneens tot de producent of importeur. De innameplicht berust dus niet op bijvoorbeeld een wederverkoper, zoals een kiosk. Deze verkoopt weliswaar kleine plastic flesjes met water of frisdrank die hij heeft ingekocht bij een producent of importeur, maar is niet verplicht tot inname ervan onder uitbetaling van het statiegeld. Producenten en importeurs kunnen een verkooppunt, niet zijnde een producent of importeur, wel vragen of het bereid is als innamepunt voor statiegeldflessen te dienen. Veelal zal er dan een vergoeding betaald moeten worden voor het vervullen van deze taak namens producenten en importeurs.

ILT

Artikel 12 roept een groot aantal vragen en onzekerheden op voor de ILT.

De belangrijkste vraag is: Wat er wordt verwacht van de toezichthouder? Is het bijvoorbeeld de bedoeling dat de ILT controleert of er daadwerkelijk statiegeld geheven en terugbetaald wordt? Wat is dan voldoende inspanning om genoeg innamepunten te creëren?

Artikel 12 biedt zoals nu voorligt zeer weinig aangrijpingspunten voor handhaving. Bij de eerste stap (het op de markt brengen) is toezicht mogelijk maar voor de fase na gebruik zijn de mogelijkheden zeer beperkt omdat geen aanknopingspunt is voor de naleving. Deze zaken komen in het convenant zoals het nu lijkt en de ILT heeft daar geen rol.

Er staat niet beschreven aan wie het statiegeld moet worden terugbetaald en door wie. Een mogelijkheid zou zijn om de distributeurs ook als normadressant op te nemen voor het in rekening brengen en terugbetalen van statiegeld.

Als de wederverkoper geen statiegeld aan de consument hoeft te rekenen verlies je de prikkel voor de consument om het flesje te retourneren. Deze getrapte benadering ondermijnt het systeem en is funest voor enige vorm van toezicht op de statiegeldregeling.

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Leefomgeving en
Wonen

Datum
11 januari 2019

Ons kenmerk
ILT-2019/1836